

MYSTERIEUS STONEHENGE

Was het een grafombe, een tempel of een observatorium om de zon, maan en sterren te bestuderen? Rond Stonehenge hangt nog altijd een zweem van mysterie. Juist daarom is het zo'n interessante toeristische trekpleister.

TEKST MURIËL KLEISTERLEE © BEELD GETTY IMAGES, THINKSTOCK

BIJNA EEN MILJOEN mensen komen jaarlijks af op de geheimzinnige stenencirkel in de verder lege vlakte van Salisbury in Zuid-Engeland. Liefhebbers van architectuur, geschiedenis of astronomie: ze zijn allemaal onder de indruk van het bouwwerk. De stenen zijn door mensen bewerkt en daar volgens een vooropgezet plan

Stonehenge blijft toeristen trekken: nog altijd is onduidelijk waarom het werd gebouwd.

neergezet. Gezien het tijdperk waarin dat is gebeurd, de oudheid, kan Stonehenge als een architectonisch hoogstandje worden beschouwd.

TOVERKUNSTEN VAN MERLIJN

Maar het hoe en waarom van het bouwwerk is nog altijd in nevelen gehuld. In de loop der jaren zijn diverse

tombes met grafheuvels ontdekt. Aangezien er weinig gebruiksvoorwerpen rond Stonehenge zijn gevonden, wordt aangenomen dat het geen alledaagse plek was, maar eerder een heilige plaats voor rituele doeleinden.

De twaalfde-eeuwse schrijver Geoffrey of Monmouth voerde zelfs tovenaars Merlijn aan. Die wilde op de plek van

Stonehenge een grafombe bouwen voor Aurelius Ambrosius, de vader van koning Arthur. Eerst zouden de stenen door reuzen van Afrika naar Ierland zijn gebracht. Door gebrek aan krachtpatsers in Ierland zouden de stenen, met dank aan de toverkunsten van Merlijn, naar Stonehenge zijn 'verplaatst'. >

Er bestaan nog meer mythes over hoe de rechtopstaande stenen ter plekke zijn gekomen, maar het meest waarschijnlijk is dat ze in de ijstijd zijn meegevoerd door een gletsjer ten westen van Stonehenge, en dat de dekstenen (van zandsteen) al in de buurt lagen.

ZON, MAAN EN STERREN

Ook is Stonehenge vanaf de middeleeuwen geassocieerd met de druïden. Druïden geloofden in meerdere goden en namen als priesters, rechters en raadsheren van koningen een belangrijke plaats in binnen de Keltische samenleving. Zij baseerden hun raadgevingen vooral op tekenen uit de natuur en van de zon, maan en sterren. Stonehenge was echter al in onbruik geraakt voor er druïden naar Groot-Brittannië kwamen, en er is geen bewijs dat zij het monument ooit hebben gebruikt.

In de achttiende eeuw werd bekend dat de middellijn van Stonehenge gericht was op de stand van de opgaande zon op de langste dag van het jaar. Hierdoor kwam de theorie van een uitgebreide sterrenwacht, of zelfs een

prehistorische astronomische computer, in zwang. Daarom bezoeken de meeste toeristen Stonehenge ook op 21 juni. Op dezelfde middellijn in tegenovergestelde richting kan de zonnende van de winter worden aangewezen. Het vaststellen van die momenten in het jaar was in de oudheid en middeleeuwen belangrijk voor het werk op het land en voor de data van (religieuze) feesten.

HELENDE WERKING

In 2008 verrichtten Britse archeologen voor het eerst sinds 1946 onderzoek bij het complex, waarbij ze nieuwe ontdekkingen deden. Ze dateerden de bouw van Stonehenge op 2300 voor Christus, driehonderd jaar later dan aanvankelijk werd aangenomen. De stenencirkel zou volgens hen gefungeerd hebben als gezondheidscentrum. Er zijn veel skeletten gevonden van mensen met lichamelijke aandoeningen. De stenen zouden een helende werking hebben gehad en deze archeologen zien Stonehenge dan ook als het Lourdes van de Steentijd. ■

TIPS VOOR STEDENTRIPS

Na alle mystiek terug naar wereldser zaken. Een verblijf in Zuid-Engeland is niet compleet zonder een bezoek aan de Britse hoofdstad Londen en universiteitsstad Oxford.

Zien in Londen

Buckingham Palace: het aflossen van de wacht bij de koninklijke residentie.
Westminster Abbey: wereldberoemde abdij waar de Britse koninklijke

familie is begraven.
British Museum: oudste museum ter wereld met kunstschaten uit alle windstreken.
Houses of Parliament & Big Ben: zetel van het Britse Lagerhuis en Hogerhuis met de beroemde klokkentoren.

Zien in Oxford

Blenheim Palace: de geboorteplek van Winston Churchill.

Ashmolean Museum: werken van Michelangelo, Leonardo da Vinci en Picasso.

Bodleian Library & Christ Church College: de plek waar Albert Einstein studeerde en waar scènes voor de Harry Potter films zijn opgenomen.

Oxford Botanic Gardens: hier staat de lievelingsboom van Tolkien, auteur van 'In de ban van de Ring'.

Pittoresk Burford, in de omgeving van Oxford.

Houses of Parliament met de Big Ben in Londen.

Bodleian Library in Oxford.

Christ Church Cathedral, Oxford.